

Handläggare
Ulrika Karlsson Lindgren
Telefon: 08-50801121

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om orosanmälan för äldre

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Stockholm stad.
Dnr KS 2024/913

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Järva stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig över en motion från kommunstyrelsen. I en motion föreslår Thomas Wihlman, Centerpartiet att en utredning startas för att utreda en ny funktion, *Orosanmälan för äldre*.

Järva stadsdelsförvaltning anser att frågan är viktig när det gäller oro för våra äldre personer. Men bedömer att det redan finns upprättade funktioner när det gäller oro för äldre och att det därmed inte behöver införas en ny funktion *Orosanmälan för äldre*. Förvaltningen ser däremot att en stadsövergripande informationskampanj gällande orosanmälan för äldre skulle vara upplysande för stadens medborgare.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

En motion *Orosanmälan för äldre* inkom till kommunfullmäktige från Thomas Wihlman, Centerpartiet (C) daterad 2024-08-29. Motionen har remitterats till Järva stadsdelsnämnd från kommunstyrelsen för yttrande senast den 27 december 2024. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, socialnämnden, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, PRO Stockholm, SPF Stockholm och Järva stadsdelsnämnd.

Mot bakgrund av detta förslås kommunfullmäktige besluta:

- Att staden inför orosanmälan för äldre personer, informerar verksamheterna inom äldreomsorgen om detta samt synliggör denna möjlighet på stadens hemsida
- uppdra åt kommunstyrelsen att utreda hur funktionen orosanmälan för äldre lämpligast organiseras i staden

Ärendet

Av motionen från Thomas Wihlman (C) framkommer det att de flesta har en äldre i sin närhet och att det kan finnas olika anledningar till att känna oro för en äldre person. Att den äldre börjar bli glömsk eller nedstämd men inte förmår sig själv att be om hjälp. Det kan vara oro för äldre att denne inte får i sig tillräckligt med mat, är ensam eller utsätter sig för risker i vardagen. Det kan finnas misstanke om att äldre är utsatt för våld, försummelse, har missbruksproblem eller inte klarar av att sköta sin hygien och att det inte är självklart vart den som känner oro ska vända sig.

Thomas Wihlman föreslår att staden möjliggör för privatpersoner och medarbetare att kunna lämna en orosanmälan gällande äldre personer och uppger att flera kommuner redan erbjuder denna möjlighet. Funktionen *Orosanmälan för äldre* bör enligt Thomas Wihlman vara öppen för alla såsom privatpersoner, medarbetare inom äldreomsorg, sjukvård och blåljuspersonal.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Järva stadsdelsförvaltningen anser att frågan om oro för våra äldre är viktig men bedömer att det redan finns upprättade funktioner som är tillräckliga.

Inom beställarenheten, äldreomsorg i Järva stadsdelsförvaltningen arbetar två biståndshandläggare som uppsökare med uppdrag för de äldre som inte har insatser från äldreomsorgen. Deras uppgift är bland annat att arbeta med anmälningar där misstanke finns att en äldre person far illa. Det finns framtagna och implementerade rutiner för hur dessa anmälningar ska hanteras. Beställarenheten för äldre inom Järva stadsdelsförvaltning och de övriga kommunala enheterna som hemtjänst, vård- och omsorgsboende och servicehus har framtagna och implementerade rutiner för misstanke om våld i nära relation hos äldre. Enligt avtal ska även alla privata hemtjänstföretag ha upprättade och implementerade rutiner för våld i nära relation. Till Relationsvåldscentrum kan alla vända sig som är över 18 år för stöd och behandling i form av samtal till den som utsätts för våld eller utövar våld.

Medborgare, civilsamhälle och myndigheter som polis, SOS, sjukvård och andra viktiga aktörer kan alltid kontakta kommunen för frågor eller för att lämna orosanmälan. Kontorstid tas orosanmälan emot av respektive stadsdelsförvaltning i Stockholms stad. Om den som vill göra en anmälan inte vet vart den ska vända sig så finns Äldre direkt för vägledning. Äldre direkts uppdrag är att ge stadens äldre, deras anhöriga och övriga intressenter lättillgänglig och kvalificerad information samt vägledning i äldreomsorgsfrågor. Stockholms trygghetsjour är bemannad kvällar och helgdagar. Jourenheten har ansvar för biståndsbeslut och arbetsledning inom äldreomsorg och funktionsnedsättning på jourtid. I detta uppdrag ingår även att arbetsleda omsorgspersonal för äldre och funktionshindrade i akuta situationer efter kontorstid. Förvaltningen ser däremot att en stadsövergripande informationskampanj gällande orosanmälan för äldre skulle vara upplysande för stadens medborgare.

Hösten 2023 genomfördes en kampanj för att uppmärksamma att äldre personer kan utsättas för våld i nära relation. Denna satsning fokuserade på att uppmärksamma olika våldsformer såsom fysiskt, psykiskt och ekonomiskt våld samt försummelse. Kampanjen visades på Stockholms stads tryckta och digitala informationstavlor, i lokaltidning Mitti, Facebook, Instagram och på anslagstavlor i stadens verksamheter. Satsningen som riktades till allmänheten uppmärksamade på ett informativt sätt våld i äldres nära relation. En likadan kampanj har även genomföras under vecka 47 och 48 under hösten 2024.

Barn kan fara illa i många olika situationer. Oavsett vilken situation barnet befinner sig i är det misstanken eller kännedom om att barn far illa som är utgångspunkten för om en anmälan ska eller bör göras till socialnämnden enligt 14 kap. 1 § första stycket och 1 c § Socialtjänstlagen. Det finns ett tydligt lagstöd för orosanmälan när det gäller barn. När det kommer till äldre finns det inget lagstöd för orosanmälan.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Motion om orosanmälan för äldre, KS 2024/913
2. Motion om orosanmälan för äldre, KS 2024/913

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2024-12-04
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2024-12-03